

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL BŪTINŲJŲ PRIEMONIŲ, SKIRTŲ APSISAUGOTI NUO
NESAUGIOS BRANDUOLINĖS ELEKTRINĖS, KURI YRA STATOMA BALTARUSIJOS
RESPUBLIKOJE IR KURI KELIA GRĖSMĘ LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM
SAUGUMUI, APLINKAI IR VISUOMENĖS SVEIKATAI ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANO
PATVIRTINIMO“ PROJEKTO**

TAP-17-1234(2)

Nr.

Vilnius

1. Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

2. Projekto tikslas – imtis priemonių apsaugoti Lietuvos Respubliką nuo nesaugios atominės elektrinės Astrave ir patvirtinti apsaugos priemonių įgyvendinimo veiksmų planą.

3. Dabartinė situacija: 2017 m. balandžio 20 d. Seimas, siekdamas, kad kaimyninės trečiosios šalys, plėtodamos branduolinių elektrinių statybų projektus, atsižvelgtų į Lietuvos Respublikos interesus, ypač dėl statybos aikštelių parinkimo, ir laikytųsi aukščiausių tarptautinių aplinkosaugos bei branduolinės ir radiacinės saugos reikalavimų ir savo išipareigojimų šiose srityse, ir atsižvelgdamas į tai, kad šalia Lietuvos tankiai apgyvendintų teritorijų ir sostinės Vilniaus Baltarusijoje, Astravo rajone, yra statoma branduolinė elektrinė (toliau – Astravo AE), kad Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srityje pradėta ir šiuo metu laikinai sustabdyta branduolinės elektrinės statyba, kurią vis dar planuojama tęsti, ir į šių veiksmų potencialias grėsmes Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, priėmė Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymą (toliau – Įstatymas).

Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad Seimui įstatymu pripažinus trečiosios šalies branduolinę elektrinę nesaugia, Vyriausybė ne vėliau kaip per tris mėnesius parengia ir patvirtina šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytų apsaugos priemonių veiksmų įgyvendinimo planą, koordinuoja ir prižiūri jo įgyvendinimą.

Veiksmų plano įgyvendinimas taip pat yra glaudžiai susijęs su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos desinchronizavimo nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių elektros energetikos sistemos (IPS / UPS) ir sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įgyvendinimu. Veiksmų plane numatytų priemonių taikymas yra aktualus, kol bus visiškai įgyvendinta sinchronizacija.

4. Projekto esmė: Veiksmų plano projektu siekiama šių apsaugos priemonių taikymo tikslų:

1. Užtikrinti, kad ne vėliau kaip iki Astravo AE eksploatavimo pradžios į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką negalėtų patekti elektros energija iš Baltarusijos Respublikos, išskyrus energiją, būtiną Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimumui užtikrinti;
2. Užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos energetikos sistemoje veikiantys akumuliaciniai elektros galios pajėgumai (Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė) negalėtų būti naudojami Astravo AE elektros akumuliavimo poreikiams tenkinti;
3. Iki Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu turi būti taikomos su patikimu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos veikimu suderinamos techninės priemonės, leidžiančios mažinti elektros energijos patekimo iš Baltarusijos Respublikos apimtį;
4. Po Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu neturi likti galimybių į Lietuvos elektros energetikos sistemą tiesiogiai patekti elektros energijai iš trečiųjų šalių arba kad ji į Lietuvos elektros energetikos sistemą galėtų patekti tik tokia apimtimi, kuri gali būti reikalinga, jeigu paaiškėtų neišvengiamos techninės priežastys būtinos desinchronizavimui nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių elektros energetikos sistemos (IPS / UPS), įskaitant Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį.

5. Derinimas – teikiamas nutarimo projektas pakoreguotas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: Nutarimo projektu įgyvendinamos Vyriausybės programos 94.8 ir 94.9 papunkčių nuostatos.

7. Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje (plačiau pristatytini klausimai).

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo 5 straipsnio 1 dalį nutarimo projektas turi būti priimtas ne vėliau kaip iki 2017 m. rugsėjo 15 d.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

, tel. , el. p.



LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,

Tel. (8 706) 64 715, faks. (8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, enmin.lrv.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-09-12 Nr. (17.2-16)3-1746

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimo „Dėl Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

2017 m. balandžio 20 d. Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas, kad kaimyninės trečiosios šalys, plėtodamos branduolinių elektrinių statybų projektus, atsižvelgtų į Lietuvos Respublikos interesus, ypač dėl statybos aikštelių parinkimo, ir laikytųsi aukščiausių tarptautinių aplinkosaugos bei branduolinės ir radiacinės saugos reikalavimų ir savo išipareigojimų šiose srityse, ir atsižvelgdamas į tai, kad šalia Lietuvos tankiai apgyvendintų teritorijų ir sostinės Vilniaus Baltarusijoje, Astravo rajone, yra statoma branduolinė elektrinė (toliau – Astravo AE), kad Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srityje pradėta ir šiuo metu laikinai sustabdyta branduolinės elektrinės statyba, kurią vis dar planuojama tęsti, ir į šių veiksmų potencialias grėsmes Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, priėmė Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymą (toliau – Įstatymas).

Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad Lietuvos Respublikos Seimui įstatymu pripažinus trečiosios šalies branduolinę elektrinę nesaugia, Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija ne vėliau kaip per tris mėnesius parengia ir patvirtina šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytą apsaugos priemonių įgyvendinimo planą, koordinuoja ir prižiūri jo įgyvendinimą.

Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertinimą dėl Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, statomos branduolinės elektrinės, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. 413 „Dėl branduolinės elektrinės, statomos Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, vertinimo ir branduolinės elektrinės, statomos Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, pripažinimo nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai įstatymo pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“, Lietuvos Respublikos įstatymu dėl branduolinės elektrinės, statomos Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, pripažinimo nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai (toliau – Įstatymas dėl Astravo AE pripažinimo nesaugia) pripažino Astravo AE nesaugia branduoline elektrine, kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai.

Įgyvendinant Įstatymo 5 straipsnio 1 dalį Nutarimo projektu siūloma patvirtinti Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, įgyvendinimo veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas).

Veiksmų plano patvirtinimas sudarytų prielaidas Įstatymo 4 straipsnyje numatytų apsaugos priemonių nuo Astravo AE keliamų grėsmių tinkamam įgyvendinimui.

Atsižvelgiant į Įstatymo 4 straipsnio nuostatas ir Įstatymą dėl Astravo AE pripažinimo nesaugia, Veiksmų plano projektu siekiama šių apsaugos priemonių taikymo tikslų:

1. Užtikrinti, kad ne vėliau kaip iki Astravo AE eksploatavimo pradžios į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką negalėtų patekti elektros energija iš Baltarusijos Respublikos, išskyrus energiją, būtiną Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimumui užtikrinti;

2. Užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos energetikos sistemoje veikiantys akumuliaciniai elektros galios pajėgumai (Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė) negalėtų būti naudojami Astravo AE elektros akumuliaciniam poreikiams tenkinti;

3. Iki Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu turi būti taikomos su patikimu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos veikimu suderinamos techninės priemonės, leidžiančios mažinti elektros energijos patekimo iš Baltarusijos Respublikos apimtį;

4. Po Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu neturi likti galimybių į Lietuvos elektros energetikos sistemą tiesiogiai patekti elektros energijai iš trečiųjų šalių arba kad ji į Lietuvos elektros energetikos sistemą galėtų patekti tik tokia apimtimi, kuri gali būti reikalinga, jeigu paaiškėtų neišvengiamos techninės priežastys būtinos desinchronizavimui nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių elektros energetikos sistemos (IPS / UPS), įskaitant Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį.

Apibrėžiant numatomo teisinio reguliavimo poveikį, svarbu pažymėti tai, kad Veiksmų planu bus įgyvendinamos Įstatymo nuostatos dėl apsaugos priemonių, kurios iš esmės yra skirtos Lietuvos Respublikos interesams, susijusiems su nacionaliniu saugumu, aplinka ir visuomenės sveikata, užtikrinti, taikymo.

Įgyvendinant Veiksmų planą tikslinių valstybės biudžeto lėšų poreikis nenumatomas.

Veiksmų plano įgyvendinimas yra glaudžiai susijęs su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos desinchronizavimo nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių elektros energetikos sistemos (IPS / UPS) ir sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu (toliau – sinchronizacija su KET) įgyvendinimu, kurio finansavimo pagrindai yra apibrėžti 2012 m. birželio 12 d. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje.

Veiksmų plane numatytų priemonių taikymas yra aktualus, kol bus visiškai įgyvendinta sinchronizacija su KET.

Taip pat, vertinant numatomų priemonių poveikį, pažymėtina, kad jų taikymas gali turėti tam tikros įtakos kainoms elektros energijos rinkoje, nes priemonės iš esmės yra orientuotos į elektros energijos iš trečiųjų šalių patekimo į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką ir sistemą galimybių ribojimą.

Reikia paminėti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 15 d. pasitarimo protokoliniu sprendimu Nr. 38 buvo patvirtintas veiksmų planas „Dėl elektros energijos iš trečiųjų šalių (įskaitant Astravo branduolinę elektrinę) ribojimo priemonių“. Nutarimo projektu patvirtinus Veiksmų planą, 2016 m. veiksmų planas netektų savo reikšmės.

Nutarimo projektu įgyvendinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 94.8 ir 94.9 papunkčių nuostatos.

Numatoma, kad įgyvendinant Nutarimo projektu patvirtintą Veiksmų planą turės būti peržiūrėti ir tikslinami elektros energijos patekimą į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką reglamentuojantys teisės aktai, siekiant užtikrinti, kad ne vėliau kaip iki Astravo AE eksploatavimo pradžios į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką negalėtų patekti elektros energija iš Baltarusijos Respublikos, išskyrus energiją, būtiną Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimumui užtikrinti.

Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatoma.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Pastabų ar pasiūlymų iš visuomenės Nutarimo projektui nebuvo gauta.

Derinimo metu gautos Užsienio reikalų ministerijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir LITGRID, AB, pastabos. Taip pat po pateikimo Nutarimo projektui buvo gautos Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės pastabos. Teikiamas Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į gautas pastabas ir suderintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto 2017 m. gegužės 31 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 409 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimo Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo pakeitimo“ 50 straipsnyje nustatyta tvarka.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Seimas Astravo AE nesaugia pripažino 2017 m. birželio 15 d., o pagal Įstatymo 5 straipsnio 1 dalį veiksmų planas turi būti parengtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tokio pripažinimo, t. y. Nutarimo projektas turėtų būti priimtas iki 2017 m. rugsėjo 15 d.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Elektros ūkio skyrius, tiesioginis nutarimo projekto rengėjas – vedėjo pavaduotojas Gediminas Karalius (tel. 8 706 64672, el. p. gediminas.karalius@enmin.lt), vadovas – skyriaus vedėja Justina Ratkevičiūtė (tel. 8 706 64727, el. p. justina.ratkeviciute@enmin.lt).

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 6 lapai.

Energetikos ministras



Žygimantas Vaičiūnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL BŪTINŲJŲ PRIEMONIŲ, SKIRTŲ APSISAUGOTI NUO NESAUGIOS
BRANDUOLINĖS ELEKTRINĖS, KURI YRA STATOMA BALTARUSIJOS
RESPUBLIKOJE IR KURI KELIA GRĖSMĘ LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIAM SAUGUMUI, APLINKAI IR VISUOMENĖS SVEIKATAI,
ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos būtinųjų priemonių, skirtų apsisaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo 5 straipsnio 1 dalį ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos įstatymą dėl branduolinės elektrinės, statomos Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, pripažinimo nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Būtinųjų priemonių, skirtų apsisaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, įgyvendinimo veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas) (pridedama).


2. Pavesti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai ne rečiau kaip iki kiekvieno kalendorinių metų pusmečio pabaigos teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei informaciją apie Veiksmų plano įgyvendinimo eigą ir prireikus pasiūlymus dėl reikalingų sprendimų įgyvendinant Veiksmų plane numatytus veiksmus, susijusius su kitų valstybių dalyvavimu.

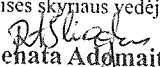
3. Rekomenduoti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai ir Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatoriui LITGRID, AB, pagal kompetenciją dalyvauti įgyvendinant Veiksmų planą.

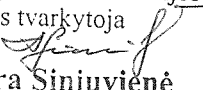
Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

Energetikos ministras


Žygimantas Vaičiūnas
2017-09-12

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė
2017-09-12

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė
2017-09-11

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. d. nutarimu Nr.

**BŪTINŲJŲ PRIEMONIŲ, SKIRTŲ APSISAUGOTI NUO NESAUGIOS BRANDUOLINĖS ELEKTRINĖS, KURI YRA STATOMA
BALTARUSIJOS RESPUBLIKOJE IR KURI KELIA GRĖSMĘ LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI,
APLINKAI IR VISUOMENĖS SVEIKATAI, ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS**

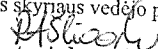
Eil. Nr.	Veiksmai	Veiksmų vykdytojai	Įvykdymo terminai
1 priemonė – užtikrinta, kad ne vėliau kaip iki nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai (toliau – Astravo AE), eksploatavimo pradžios į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką negalėtų patekti elektros energija iš Baltarusijos Respublikos, išskyrus energiją, būtiną Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimumui užtikrinti			
1.1.	Siekti susitarti su Estijos Respublika ir Latvijos Respublika dėl bendro dinaminio tarpvalstybinio elektros iš trečiųjų šalių perdavimo mokesčio taikymo ir, suderinus su Europos Komisija, užtikrinti, kad būtų priimti reikiami sprendimai, susiję su jo įvedimu Lietuvos Respublikoje.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija	2018 m. II ketv.
1.2.	Siekti politinio susitarimo su Estijos Respublika, Latvijos Respublika, Lenkijos Respublika ir Suomijos Respublika dėl vienodų principų, susijusių su elektros energijos iš trečiųjų šalių patekimu į rinką nuo Astravo AE eksploatavimo pradžios, taikymo.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija	2019 m. I ketv.
1.3.	Įvertinti energijos patekimą į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką reglamentuojančius teisės aktus ir prireikus juos patikslinti, užtikrinant, kad nuo Astravo AE eksploatavimo pradžios į rinką negalėtų patekti elektros energija iš Baltarusijos Respublikos.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos	2019 m. I ketv.

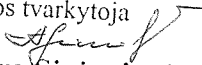
		operatorius LITGRID, AB, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija	
2 priemonė – Lietuvos Respublikos energetikos sistemoje veikiantys akumuliaciniai elektros galios pajėgumai (Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė) negali būti naudojami Astravo branduolinės elektrinės elektros akumuliacijos poreikiams tenkinti			
2.1.	Pakeisti Elektros tinklų naudojimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116 „Dėl Elektros tinklų naudojimo taisyklių patvirtinimo“, ir prireikus, kitus teisės aktus, ir juose numatyti, kad Lietuvos Respublikos energetikos sistemoje veikiantys akumuliaciniai elektros galios pajėgumai (Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė) negalėtų būti naudojami trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių elektros akumuliacijos ir aktyviosios galios rezervavimo poreikiams tenkinti.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	2018 m. I ketv.
3 priemonė – iki Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu (toliau – sinchronizacija su KET) 2020 m. turi būti taikomos su patikimu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos veikimu suderinamos techninės priemonės, leidžiančios mažinti elektros energijos patekimo iš Baltarusijos Respublikos apimtį			
3.1.	Įvertinti galios adekvatumo saugumo lygio Lietuvoje situaciją ir priimti būtinus sprendimus dėl reikalingų naujų elektros generavimo pajėgumų užtikrinimo.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2018 m. IV ketv.
3.2.	Užtikrinti, kad būtų atlikta Baltijos šalių energetikos sistemos izoliuoto darbo galimybių studija ir bandymas.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2019 m. IV ketv.

3.3.	Užtikrinti, kad, įgyvendinant Šiaurės Rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimo ir paruošimo Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sinchronizacijai su KET projektą, Ignalinos AE transformatorių pastotės rekonstrukcijos metu būtų išmontuota 750 kV gabaritų tarpsteminės linijos (LN705), einančios iš Ignalinos AE transformatorių pastotės į Postavų transformatorių pastotę, dalis, esanti Lietuvos Respublikos teritorijoje.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2019 m. IV ketv.
3.4.	Užtikrinti, kad būtų perskaičiuoti (sumažinti) tarpsteminio pralaidumo pajėgumai tarp Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos elektros energetikos sistemų.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2019 m. IV ketv.
3.5.	Užtikrinti, kad būtų išjungtos Lietuvos energetikos sistemos automatinės generacijos rezervo aktyvavimo sistemos dėl galinčių atsirasti Astravo AE sukeltų perkrovų tinkluose.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2019 m. IV ketv.
3.6.	Užtikrinti, kad būtų įrengta antra 330 kV oro linija Lietuvos elektrinė (LE)–Vilnius.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2020 m. IV ketv.
3.7.	Užtikrinti, kad būtų pradėti vykdyti naujos 330 kV oro linijos Vilnius–Naujoji Vilnia–Neris parengiamieji projekto įgyvendinimo darbai.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo	2019 IV m. ketv.


		sistemos operatorius LITGRID, AB	
4 priemonė – po Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos su KET neturi likti galimybių į Lietuvos elektros energetikos sistemą tiesiogiai patekti elektros energijai iš trečiųjų šalių arba kad ji į Lietuvos elektros energetikos sistemą galėtų patekti tik tokia apimtimi, kuri gali būti reikalinga, jeigu paaiškėtų neišvengiamos techninės priežastys būtinos desinchronizavimui nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių elektros energetikos sistemos (IPS / UPS), įskaitant Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį			
4.1.	Siekti politinio susitarimo dėl sinchronizacijos su KET per Lenkiją įgyvendinimo.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija	2018 m. I ketv.
4.2.	Užtikrinti, kad būtų pradėti vykdyti esamos „LitPol Link“ jungties išplėtimo darbai, įrengiant transformatorius Alytaus transformatorių pastotėje sinchroniniam darbui avariniu režimu su kontinentinės Europos tinklais.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2019 m. IV ketv.
4.3.	Siekti Baltijos šalių susitarimo dėl regioninės generacijos vystymo ir suderintos reguliacinės aplinkos sukūrimo, kad būtų užtikrinta konkurencingų elektros energijos gamybos pajėgumų plėtra, reikalinga nepertraukiamam elektros energetikos sistemos adekvatumui palaikyti po desinchronizacijos nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių elektros energetikos sistemos (toliau – IPS / UPS).	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija	2018 m. II ketv.
4.4.	Siekti politinio susitarimo su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika dėl desinchronizacijos nuo IPS / UPS, įskaitant Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį, sąlygų. Prireikus siekti atnaujinti mandatą Europos Komisijai vykdyti derybas su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika (EURUBY) dėl Baltijos šalių elektros energetikos sistemų veikimo.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija	2019 m. IV ketv.

4.5.	Užtikrinti, kad būtų atliktas Europos elektros perdavimo sistemos operatorių asociacijos regioninės grupės vertinimas ir išduotos techninės sąlygos sinchronizacijai su KET (toliau – ENTSO-E sinchronizacijos sąlygos).	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2019 m. IV ketv.
4.6.	Užtikrinti, kad būtų pradėtos įgyvendinti išduotos ENTSO-E sinchronizacijos sąlygos, kad neliktų galimybių į Lietuvos elektros energetikos sistemą tiesiogiai patekti elektros energijai iš trečiųjų šalių arba kad ji į Lietuvos elektros energetikos sistemą galėtų patekti tik tokia apimtimi, kuri gali būti reikalinga, jeigu paaiškėtų neišvengiamos techninės priežastys būtinos desinchronizavimui nuo IPS / UPS, įskaitant Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB	2020 m. IV ketv.

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė
2017-09-12

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė
2017-09-11

Energetikos ministras


Žygimantas Vaičiūnas
2017-09-12

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS GRUPĖS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL BŪTINŲJŲ
PRIEMONIŲ, SKIRTŲ APSAUGOTI NUO NESAUGIOS BRANDUOLINĖS ELEKTRINĖS,
KURI YRA STATOMA BALTARUSIJOS RESPUBLIKOJE IR KURI KELIA GRĖSMĘ
LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI, APLINKAI IR VISUOMENĖS
SVEIKATAI, ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(TAP NR.: TAP-17-1234, TAIS NR.: 17-10295)
(toliau –nutarimo projektas)**

2017-09-06 Nr. NV-2256

Vilnius

Įvertinę nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto preambulėje nuorodą į Lietuvos Respublikos būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo 5 str. 2 d. bei Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įstatymo 5 str. siūlome išbraukti kaip perteklines.

2. Nutarimo projekto 2.1 p. siūlome atsisakyti. Visų pirma, šis papunktis vertintinas kaip perteklinis, kadangi energetikos ministras pagal savo kompetenciją galėtų sudaryti darbo grupę (ne komitetą) Veiksmų planui koordinuoti be atskiros Vyriausybės pavidimo. Taip pat pažymėtina, kad iš pateikto nutarimo projekto nėra aiškios Veiksmų plano koordinavimo komiteto užduotys, sudėtis.

3. Nutarimo projekto 2.1.2 p. turėtų būti atskleistas „politikos gairių“ turinys, taip pat nurodytina, kokioje srityje politikos gairės turėtų būti nustatomos.

4. Atsižvelgiant į tai, kad veiksmų plane numatytos priemonės yra susijusios ne tik su sprendimų priėmimu (pvz. 3.4 p., 4.1 p., 4.3 p ir kiti), nutarimo projekto 2.2. p. ir 3 p. siūlome formuluoti kaip pavedimą (arba rekomendaciją) „pagal kompetenciją dalyvauti užtikrinant, kad Veiksmų planas būtų laiku ir tinkamai įgyvendintas“ (arba pan.). Šiuose papunkčiuose kaip perteklinį siūlome išbraukti žodį „efektyvių“.

5. Atsižvelgiant į Veiksmų plano nuostatas, manytina, kad nutarimo projekto 2.2 p. ir 3 p. galėtų būti pateiktas baigtinis institucijų sąrašas. Pažymėtina, jog nėra aišku, dėl kokių priežasčių šiuose punktuose išskiriama Užsienio reikalų ministerija bei LITGRID, AB.

6. Tikslintina nutarimo projekto 3 p. formuluotė „rekomenduoti *valstybės institucijoms ir įstaigoms* <...> ir kitiems Lietuvos Respublikos Vyriausybei nepavaldiems subjektams“, nes pagal esamą formuluotę visos valstybės institucijos ir įstaigos klaidingai priskiriamos prie Vyriausybei nepavaldžių subjektų.

7. Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir

visuomenės sveikatai, įgyvendinimo veiksmų plano (toliau – Veiksmų plano) Veiksmų plano 1.1 p. turėtų būti patikslintas priemonės turinys, kadangi iš pateiktos redakcijos nėra aišku, kad dinaminis tarpvalstybinio elektros iš trečiųjų šalių perdavimo mokestis turėtų būti nustatomas ir taikomas tik tokiu atveju, jeigu analogišką mokestį taikytų Estijos Respublika bei Latvijos Respublika (ši informacija aiškiai pateikiama tik derinimo pažymoje). Atsižvelgiant į tai, kad dinaminis tarpvalstybinio elektros iš trečiųjų šalių perdavimo mokestis turi būti nustatomas įstatymu, atitinkamai turi būti patikslinta ir 1.1. p. formuluotė, kuri šiuo metu numato, jog mokestį turi nustatyti Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Šiame papunktyje turėtų būti vartojami oficialūs Estijos *Respublikos* ir Latvijos *Respublikos* pavadinimai.

8. Veiksmų plano 1.2 p., 4.1 p. turėtų būti atskleista, apie kokį regioninį susitarimą kalbama, kokios valstybės turėtų (galėtų) būti minimo susitarimo dalyvėmis.

9. Veiksmų plano 3.3 p. reikėtų atskleisti priemonės „išmontuoti tarpsisteminę liniją iš Ignalinos AE transformatoriaus pastotės į Postavų AE transformatoriaus pastotę“ turinį. Atkreiptinas dėmesys, kad nėra aišku, kaip išmontuota Lietuvos Respublikoje tarpsisteminė linija būtų įmontuojama (?) į Baltarusijoje esančią Postavų transformatorių pastotę bei kas ir koku pagrindu tai atliktų ne Lietuvos Respublikos teritorijoje.

10. Atsižvelgiant į tai, kad nutarimas yra skirtas nustatyti būtinąsias priemones, skirtas apsaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje, plane pateikiamos priemonės turėtų būti siejamos ne su ribojimais visų trečiųjų šalių atžvilgiu, bet su apsaugos priemonėmis, susijusiomis su branduolinės elektrinės statyba Baltarusijos Respublikoje, todėl Veiksmų plano 4 priemonę reikėtų sieti su draudimu į Lietuvos elektros energetikos sistemą patekti elektros energijai iš Baltarusijos Respublikos. Pažymėtina, kad analogiškai Veiksmų plane dėstomos ir pirmosios 3 priemonės.

11. Veiksmų plano 4.4 p. siūlome vartoti formuluotes „siekti“, „siekti atnaujinimo“, kadangi priemonės „pasiekti politinį susitarimą“, „atnaujinti mandatą vykdyti derybas“ leidžia preziumuoti teigiamą veiksmo rezultatą, kuris priklauso ne tik nuo priemonę įgyvendinančios Lietuvos Respublikos institucijos veiksmų, bet ir nuo kitos šalies (Rusijos Federacija, Baltarusijos Respublika), todėl ne visada gali būti pasiektas.

12. Kadangi Veiksmų planas yra tvirtinamas Vyriausybės bei siekiant užtikrinti Vyriausybei galimybę kontroliuoti Plano įgyvendinimą ir Plane numatytų rezultatų pasiekimą, Plano pirmaisiais atsakingais vykdytojais turėtų būti numatomi Vyriausybei atskaitingi subjektai. Atsižvelgiant į tai, Veiksmų planas (3.2 – 3.7 p., 4.2 p., 4.6 p.) turėtų būti patikslintas (nurodytų priemonių atsakingu vykdytoju siūlome nurodyti Energetikos ministeriją, atitinkamai priemonės formuluojant kaip pavedimą „užtikrinti, kad <...>“).

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas
Teisės grupės patarėja

Aleksandr Radčenko
Jurgita Žilinskienė